

Spelregels Rikken

Riktoernooien – Nederland

IWWA / Stichting Rikken, versie 01-01-2026

Rikken is een bourgondisch kaartspel. Overal wordt er met andere spelregels en puntentellingen gespeeld. Dat maakt het spel 'bourgondisch'. Onderstaande spelregels en bijbehorende puntentelling is dus een manier om het spel te spelen. Vooraf dient er dus duidelijkheid naar elkaar geschapen worden.

1. Er wordt met 52 kaarten, verdeeld over vier 'kleuren' gespeeld. De 'harten kleur' is de 'betere kleur' en gaat boven de andere 'kleuren'.
2. Rikken is een spel dat met vier personen gespeeld wordt. Ben je met vijven, dan zit telkens 1 speler 'stil'.
3. Het standaardspel is Rikken waarbij de Rikker bepaalt wat de 'troefkleur' en wie zijn/haar maat is. Er wordt dan 2 tegen 2 gespeeld. Minimaal moeten de Rikker en maat, 8 slagen halen. De volgorde in hoogte is Aas-Koning/Heer-Vrouw/Dame-Boer-10-9-8-7-6-5-4-3-2. Opmerking: "Beter Rikken" is altijd in harten.
4. De deler (volgorde van delen: 'met de klok mee') neemt de kaarten bij elkaar. De kaarten graag maximaal 1x schudden (of afpakken/couperen/heffen). Delen in 6/7 of 7/6. Elke speler dus 13 kaarten en steekt ze op zodanig dat alleen hij/zij zijn/haar kaarten kan zien. Het is ook niet toegestaan om de kaarten van andere spelers tijdens het spel te bekijken.
5. De speler links van de gever begint met bieden. Past hij, dan mag hij niet meer bieden.
6. In de biedronde zijn rikken (8), pieken (1) en misère (0) openingsboden.
 - Bij Rikken of Beter Rikken dien je een maat mee te vragen met het noemen van de 'kleur-aas'. Je kan alleen een 'kleur-aas' meevragen van de 'niet-troefkleur' en die geen aas heeft in deze kleur.
Uitzonderingen:
 - Heb je zelf alle azen, dan dien je een 'kleur-koning' mee te vragen als maat.
 - Kun je geen 'kleur-aas' meevragen, omdat je van deze kleur geen kaart hebt dan kun je 'blind' te vragen om de 'kleur-aas'. Alleen als de 'kleur-aas' nog niet gespeeld is, en je zelf 'om de kleur-aas' wenst te gaan, dan dien je dit zelf duidelijk te maken door dit te zeggen bij het uitkomen van een op zijn kop willekeurige kaart. De gevraagde aas moet hierop gespeeld worden waardoor de maat bekend is. Na de slag dient de 'blinde kaart' getoond te worden.
 - Als iedereen past, moet de deler (laatste bieder) 1 van de volgende twee opties kiezen.
 - Schoppen Mie (Schoppen Vrouw): Dat gaat als volgt: Je moet ervoor zorgen dat je de Schoppen Vrouw NIET haalt. In de eerste 3 slagen mag helemaal geen Schoppen worden gespeeld. Daarna mag alles gespeeld worden. Diegene die Schoppen vrouw (Mie) heeft moet deze, na de derde slag, bij het voor de eerste keer niet kunnen bekennen, spelen. Zorg er ook voor dat je de laatste slag niet haalt, want ook dat kost je punten. Puntentelling van Schoppen Mie, je betaalt – 5 per speler voor het halen van een Schoppen Mie en – 5 per speler voor het behalen van de laatste kaart. Als je de laatste kaart en Schoppen vrouw haalt betaal je -10 per speler, dus maximaal betaal je -30 (3x-10).
 - Je kiest voor 1 of 5 slagen. Diegene die 1 of 5 slagen haalt, wint en ontvangt 10 van elke verliezende speler. Win je alleen (3x+10), Win je met tweeën (2x +10) of win je met drieën (3x+10). Dus ook maximaal -30 (3 x -10) punten als je de enige bent die verliest.

7. Tijdens de openingsboden kan een opbod (hogere bieding) uitgebracht worden zoals 'beter rikken' boven rikken en '8 alleen' boven (beter) rikken, '9 alleen' boven pieken, '10 alleen' boven misère, etcetera (zie puntenblad). Alleen diegenen die een bod/opbod gedaan hebben kunnen reageren op een nieuwe (hogere) bieding. Elk opbod mag per opbod van één geboden worden. Negen alleen mag bijvoorbeeld pas geboden worden als een tegenspeler 8 alleen geboden heeft. Dit geldt ook bij de spelvarianten pieken en misère. 'Open' gaat daarover en 'open met een praatje' gaat daar weer over.
8. Als de biedingen afgerond zijn begint het spel met de 'uitkomer'. De uitkomer is de speler die of eerst uitkomt na het geven, of de speler die verder uitkomt na een slag te halen, of moet uitkomen in het geval bij 'open pieken'.
- Als de uitkomer met een kleur uitkomt moet iedereen deze kleur spelen (bekennen), tenzij een speler deze kleur niet heeft. Dan mag die speler een kleur/kaart naar keuze neerleggen. Dit geldt natuurlijk ook voor de 'troefkleur'.
 - Als de uitkomer met de kleur van de gevraagde Aas op tafel uitkomt, moet de gevraagde aas (of koning) gespeeld worden.
9. Bij verlies van een rikronde '8-Rikken' betaalt de Rikker alleen. De maat krijgt 0 punten.
10. Bijzondere spelen naast Rikken en Beter Rikken (harten is troef en gaat boven de andere 'kleuren'):
- Alleen Rikken, ook wel solo genoemd: rikken maar dan zonder maat. Dit mag alleen geboden worden als er minimaal 1 keer gerikt is. Bij solo 13 (13 alleen) moet troef gemaakt worden, 'uitkomer' komt uit.
 - Piek: 1 slag halen. De bieder moet in dit spel exact 1 slag halen. Nadat een piek is geboden, mogen andere spelers die nog niet gepast hebben dit bod ook nog doen en zodoende meepieken. Zodra de 'pieker/piekers' meer dan 1 slag haalt/halen, dan is het spel direct afgelopen.
 - Misère: 0 slagen halen. Nadat een misère is geboden, mogen andere spelers die nog niet gepast hebben dit bod ook nog doen en zodoende misère meespelen. Zodra de 'misèrder/misèrders' 1 slag haalt/halen, is het spel direct afgelopen.
 - Open Pieken en Open Misère (beide mét en zonder 'praatje') worden alleen gespeeld bij de offline Rikkampioenschappen. Verdere uitleg: zie punt 12.
11. • 'Troela' (het al dan niet verplicht melden van het hebben van 3 of 4 azen) wordt tijdens kampioenschappen niet gespeeld.
- Solo 'Slim/Slam/Slem' (13 halen zonder troef waarbij de bieder uitkomt) wordt tijdens kampioenschappen niet gespeeld.
12. De volgende spellen worden niet gespeeld bij de online kampioenschappen en de hybride finales:
- Open Pieken (zonder 'praatje'). De bieder bij Open Pieken komt zelf uit en legt na de 5e kaart zijn/haar kaart open. Bij twee Open Piekers, komt de eerste bieder als eerste uit. Daarna komt de 2e Open Pieker uit. Na de 9e kaart (2e Open Pieker) leggen alleen de twee Open Piekers hun kaarten open. Er mag niets verbaal of non-verbaal in zake het spel gecommuniceerd worden.
 - Open Misère (zonder 'praatje'). 'Gewoon uitkomen'. Na de 5e kaart legt alleen de Open Misèrder zijn/haar kaarten open op tafel. Er mag natuurlijk ook hier niets verbaal of non-verbaal in zake het spel gecommuniceerd worden.
 - Open Piek (mét 'praatje') en Open Misère (mét 'praatje') worden hetzelfde behandeld zoals hierboven omschreven. Na het verplicht open leggen van alle kaarten mag open gecommuniceerd worden met elkaar.